

A HTMT HÍREI

Emléktáblát avattak Berzeviczy Albert, az MTA elnöki tisztségét 31 évig betöltő kutató tiszteletére

A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács (SZMAT) kezdeményezésére, 2021. június 22-én a Kisszeben járásbéli Berzevicén a helyi község háza épületében ünnepélyes keretek között leleplezték Berzeviczy Albertnek, az MTA 31 éven keresztül regnáló elnökének az emléktábláját. Ezen az eseményen az MTA képviselőjében Morvai Tünde, a HTMT osztályvezetője, a SZMAT részéről Mészáros András elnök, az MTA külső tagja, a helyhatóság oldaláról a berzevicei polgármester, Jozef Hodoši valamint más meghívott vendégek vettek részt. [...] Berzeviczyt a Magyar Tudományos Akadémia 1905. november 27-én, Eötvös Loránd utódaként, elnökévé választották, mely tisztségét csaknem egészen haláláig töltötte be. ...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Átadták a díszpolgári címeket Marosvásárhelyen

A Kultúrpalota Tükörtermében szombaton átadták a díszpolgári címeket a város három kiemelkedő személyiségének, akik pályafutásuk alatt maradandót alkottak szakmájukban, a tudományos munkában, és példaként szolgálnak a fiatal generáció számára. A díszpolgári cím idén dr. Cornel Sigmirean és dr. Pál-Antal Sándor történészeket, továbbá post mortem Sorina Bota újságírórt illette meg. [...] Az ünnepi gálán dr. Pál-Antal Sándort dr. Tamási Zsolt, a marosvásárhelyi Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja méltatta: Dr. Pál-Antal Sándor Csíkkarcfalván született, akadémikus, nyugalmazott levéltáros, immár 58 éve él és alkot Marosvásárhelyen. A kiemelkedő történész munkássága Erdély és Marosvásárhely középkori és kora újkori történelmi kutatásának meghatározó mérföldköve. Szerteágazó kutatói tevékenységét számos hazai és magyarországi díjjal és kitüntetéssel jutalmazták. A Pauler Gyula-díjjal elismert levéltárosi tevékenysége, a Magyar Tudományos Akadémia által adományozott Arany János-díj... [...] dr. Pál-Antal Sándor 2010-ben vált a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk](#) >

Könyvbemutató: A dialógus formái a magyar régiségben

A Bolyai Társaság – Egyetemi Műhely Kiadó és az Kolozsvári Akadémiai Bizottság szervezésében kerül sor a könyvbemutatóra, melynek keretében egy konferencia kötetével – Farmati Anna, az MTA külső köztestületének tagja és Gábor Csilla (szerk.): A dialógus formái a magyar régiségben, Kolozsvár, Bolyai Társaság – Egyetemi Műhely Kiadó (2021) – és a Doktori dolgozatok sorozat egyik friss kötetével ismerkedhetünk meg: Bóné Éva: Geleji Katona István prédikációi: szövegalkotás, teológiai és retorikai kérdések a Válság titkában, Kolozsvár, Bolyai Társaság – Egyetemi Műhely Kiadó (2020) [...] . Az online esemény időpontja: 2021. június 28., 17 óra...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk](#) >

Beszélgetés: A Korunk folyóirat júniusi lapszáma a 150 éve született Marcel Proust előtt tiszteleg

A lapszám szerzői egy szakmai kerekasztal-beszélgetés keretében vizsgálják a Proust-életmű jelentőségét, kiemelten kezelve annak magyar kultúrabeli jelenlétét. Proust főművéből több magyar nyelvű fordítás is készült, ezek közül a Horváth Andoré Kolozsváron. A Swann fordításának kiadásra való előkészítése számos fontos szakmai kérdést vet fel az eredeti mű poétikájával, jellegzetességeivel kapcsolatban, és ez összefüggésbe hozható azokkal az erővonalakkal is, amelyek meghatározták Proust eddigi magyar recepcióját. Ilyen és ezekhez hasonló kérdések foglalkoztatták a Korunk-szám szerzőit, ezekről folytatnak eszmecsere a KAB és a Korunk közös rendezvényén Balázs Imre József, az MTA külső köztestületének tagja moderálásával (Korunk folyóirat, BBTE Magyar Irodalomtudományi Intézet, Kolozsvár) [...] Időpont: 2021. július 7-én 16.00 óra...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk](#) >

SZERBIA/VAJDASÁG

Riport: A jövődöbéli hallgatóknak nyolcszáz államilag támogatott férőhelyet irányoztak elő Vajdaságban

Nemrég közzétettük, hogy milyen szakokra iratkozhatnak a jövődöbéli elsőévesek az Újvidéki Egyetem karain a 2021/2022-es tanévben. Ezúttal a vajdasági szakfőiskolák közül az újvidéki, a szabadkai, a nagybecskereki és a nagyikindai intézményeket mutatjuk be. A tartományi kormány döntése szerint e településeken található vajdasági szakfőiskolákon összesen 725 államilag támogatott férőhely várja a hallgatókat. Ha ebbe beleszámoljuk a szávaszentdemeteri és a verseci óvóképző szakfőiskolát is, akkor

összesen 875 államilag támogatott férőhely áll a vajdasági hallgatók rendelkezésére. Az alábbiakban a szakfőiskolák kínálatáról, valamint a jelentkezésre, a felvételi vizsgákra és az iratkozásra vonatkozó időpontokról számolunk be. [...] Az Újvidéki Műszaki Szakfőiskola 170, az Újvidéki Ügyviteli Szakfőiskolán 75, az Óvóképző Szakfőiskola 80, a Szabadkai Műszaki Szakfőiskolán 170, az Óvó- és Edzőképző Szakfőiskolán 70, a Nagybecskerek Műszaki Szakfőiskolán 110, a nagyikindai Óvóképző Szakfőiskolán 50 férőhelyet hirdetnek meg az állami költségvetés terhére...” Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

Riport: Minden közösségnek fontos, hogy minél több magyarul beszélő jogásza legyen

Nem egyszer hallhatjuk kiválóan tanuló, leendő vajdasági magyar egyetemi hallgatóktól, hogy inkább nem vágnának bele a nagyon bonyolultnak tartott jogi tanulmányokba, s az okok között általában két fő aggodalom kristályosodik ki: szerb nyelven kell tanulni, s egyébként is meglehetősen nehéz elvégezni ezeket a tanulmányokat. Akik már elvégezték az egyetemet, azok azonban egészen mást mondanak, s néha az ő szavukat is érdemes meghallgatni. A Magyar Szó munkatársai sikeres, Jogi Kart végzett tisztségviselőket, ügyvédeket, közjegyzőket szólítottak meg, s utánajártak annak, miért lenne érdemes ma is jogot tanulniuk a fiataloknak...” Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A Vajdasági Magyar Helytörténeti Társaság elismerései és közgyűlése

Muzslyán a helybeli Petőfi Sándor Művelődési Egyesület adott otthont a Vajdasági Magyar Helytörténeti Társaság tagságának. Az évi közgyűlésen megjelenteket Surányi Roland, az egyesület elnöke üdvözölte, majd Palatinus Aranka az egyesület tagja és házigazdája köszöntötte, majd egy ismertetővel bemutatta Muzslyát az egybegyűlteknél. Korenchy László törökbecsei helytörténész, az egyesület vezetőségi tagja pedig egy tartalmas előadást tartott Mikor készült a Bácskai-Nagy-csatorna – a történelemhamisítás kézzelfogható bizonyítéka, Pecze Rózsa előadásában bemutatta Stadler Lőrincz sertés hizlaló házát, és végül a csókai Csonti István ismertette előadását A történelmi Csanád megye a mai Vajdaság területén a kezdetektől napjainkig címmel. Az előadásokat követően megtartották a társaság évi közgyűlését és bemutatták többek között a társaság 2020., valamint a 2021. évi munkatervét. Pastyik László ismertette a társaság legújabb, 11. számú évkönyvet. Ebben az évben a következő helytörténeti írások jelentek meg...” Forrás: Szabamagyarorszo.com: [teljes cikk >](#)

Interjú: Patyi Szilárd helytörténész, újságíró

Patyi Szilárd újságírót, a Magyar Szó napilap Szabadkai História című tárcájának szerzőjét munkája elismeréséül Dr. Bodrogvári Ferenc-díjjal jutalmazták, melyet az idén is a néhai dr. Bodrogvári Ferenc filozófus születésnapján, június 22-én adtak át. Patyi Szilárd, amióta a napilaphoz került, rendszeresen készít olyan írásokat, amelyekkel rávilágít a város múltjára, a régi eseményekre, bemutat egykori személyeket, érdekes történeteket, és teszi mindezt a korabeli sajtó felhasználásával. Leginkább a Bácskai Hírlapot és a Bács megyei Naplót idézi, de régi magyarországi újságokból is szemezget, melyekben Szabadkáról írtak. [...] Végzettséged szerint történelem—filozófia szakos tanár vagy, hogyan lettél mégis újságíró? — Gyerekkorom óta nagy szerelmem a történelem, és már akkor elhatároztam, hogy vagy régész, vagy történész leszek. [...] Hogyan született meg a Szabadkai História című tárcá? — A Szabadka helytörténetét feldolgozó tárca akkor indult, amikor elhelyezkedtem a Magyar Szóban. Sándor Zoltán, az újság szabadkai rovatának akkori szerkesztője volt az ötletgazda...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Hernyák Zsóka Vadas című kötetét mutatták be Zentán

A szerző első könyve 2017-ben jelent meg Morze címmel. Mostani kötete Döme Szabolcs szerkesztő részvételével készült, a borítótérpet pedig Lázár Tibor készítette. A zentai Alkotóházban közönségtalálkozóval egybekötött könyvbemutató keretén belül mutatta be a Vadas címet viselő prózáiból összeállított könyvét Hernyák Zsóka: „18 szöveget tartalmaz a Vadas című kötet, ez a második könyvem...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Befejeződtek a Hertelendy-kastély felújítási munkálatai

Befejeződtek a Törökbecse községhez tartozó bocsári Hertelendy-kastély felújítási munkálatai. Az új kreatív-innovációs központ ösztöl óvodások, valamint alsós tanulók oktatóközpontjának szerepét tölti majd be. A 120 gyermek befogadására alkalmas központ, szobákkal, különféle foglalkozásokra alkalmas tantermekkel is bővült. A régi kastély mellett rekreációra alkalmas terem, sportpálya, a kastélyt övező mintegy 6 hektárnyi területű parkban pedig fából készült tájjellegű létesítmények fogadják majd a gyermekeket...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Átadták a Vajdasági Magyar Újságírók Egyesülete idei szakmai elismeréseit

Ünnepélyes keretek között a Zentai Magyar Kamaraszínházban átadták a Vajdasági Magyar Újságírók Egyesülete idei szakmai elismeréseit, az Év Pályakezdő Újságírója és az Év Újságírója díjakat, a Szórványdíjat, a Médiadíjat, valamint az Életműdíjakat. A díjátadó elején Máriás Endre, a Vajdasági Magyar Újságírók Egyesületének elnöke üdvözölte az vendégeket...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Interjú: Molnár D. Erzsébet történész

Felkelteni a múlt iránti érdeklődést, új dolgok megismerésére és önálló gondolkodásra ösztönözni a fiatalokat – soha meg nem unható kihívás. Molnár D. Erzsébet, a Rákóczi Főiskola Történelem és Társadalomtudományi Tanszékének munkatársa, az MTA külső köztestületének tagja. [...] Beregszászban születtem, középiskolai tanulmányaimat az akkori 8. Számú Mikes Kelemen Középiskolában végeztem el. [...] Milyen tapasztalatokat szerzett a pedagógusi pályán? – A diploma megszerzése után többen is lehetőséget kaptunk arra, hogy az intézményben maradhatunk tanársegédként. Ugyanakkor vállaltuk, hogy tanulmányainkat tovább folytatjuk, hogy megszerezhessük a doktori fokozatunkat. Felvételt nyertem a Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskolájába, ahol 2015-ben szereztem meg a tudományos fokozatomat. [...] A főiskolán belül működik a Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont, melynek keretében sokan sokféle tudományos munkát végzünk. Számomra a fő irányvonal a málenkij robot kárpátaljai történései, valamint a kárpátaljai magyarok elhurcolása a donbászi területekre...” Forrás: Karpinfo.net: [teljes cikk >](#)

Rózsatövet és emléktáblát kapott Osvát Erzsébet

A nyolc évvel ezelőtt alakult Kárpátaljai Rózsahölgyek Társasága évente emléktáblával jelzett rózsatövel tiszteleg Beregszász egy-egy neves hölgyszülöttje előtt. A Budapest parkban június 24-én ezúttal a gyermekirodalom elismert alakjának, Osvát Erzsébetnek állítottak emléket halálának 30. évfordulóján (született Beregszászon 1913. március 21-én, meghalt Budapesten 1991. április 20-án). [...] Szilágyi Mátyás elismeréssel szólt a Kárpátaljai Rózsahölgyek Társaságának tevékenységéről, arról, hogy itt, Rákóczi Ferenc nemrég felállított lovasszobra szomszédságában olyan személyiségeknek állítanak emléket, akik jelentős szerepet játszottak a „kárpátaljai magyarság fővárosa” történelmének, kultúrájának, oktatásának, sportéletének stb. alakításában. A diplomata méltatta Osvát Erzsébet munkásságát is, aki versei által a gyermeklelkek formálója. A továbbiakban Mónus Dóra, a Rákóczi Főiskola oktatója idézte fel Osvát Erzsébet emlékét és méltatta életútját. Előadását két Osvát-vers tolmácsolásával is színesítette...” Forrás: Karpinfo.net: [teljes cikk >](#)

Megszületett a Kárpátaljai márkacsalád

A Kárpátaljai Fiatal Magyar Vállalkozók Szövetsége és a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetsége nagy hangsúlyt fektet a kárpátaljai minőségi helyi termékek támogatására. A Kárpátaljai márka bevezetése egy több hónapon át zajló folyamat volt, melyben most jött el az ideje annak, hogy a márkacsalád termékeinek egységes brand alatt lévő piacra kerülése bejelenthetővé váljon. A szövetségek a bejelentést a Beregszászban megrendezésre kerülő vásárra időzítették. Ott egy kiemelt standon megtekinthetők és megvásárolhatóak a márkacsalád termékei. Így például dézsák, fahordók, levendulás termékek, fűszerpaprika, napraforgó olaj, almálé és még sok más minőségi termék...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Átadták a megyei művészeti díjakat

Idén huszonötödik alkalommal méltatták rangos alkotói díjakkal a kiemelkedő művészeket Kárpátalján. Csaknem 40-en pályáztak a kultúra és a művészet területén elnyerhető megyei díjakra. A zsűri még márciusban meghozta a döntést, azonban a jubileumi díjkiosztóra csak a karantén szabályok enyhülését követően, június 25-én kerülhetett sor. A nyerteseket 24 nominációban hirdették ki. A művészeti életben jelentős eseménynek a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeum adott otthont...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Száz éve született Szemedi János görögkatolikus püspök

A Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye XX. századi történelmének meghatározó alakjai voltak azok, akik a kommunizmus éveitől életben tartották, majd a legalizációt követően újraélesztették a kárpátaljai görögkatolikus egyházat. Közéjük tartozik Szemedi János, akit titokban szenteltek püspökké. Miután 1989-ben hivatalosan is elismerték a görögkatolikus egyházat, Margitics János és

Halavács József püspökök mellett ő vette kezébe a Munkácsi Egyházmegye vezetését. A szovjet rendszer felbomlását követő zűrzavaros években olyan feladatokkal kellett megbirkózniuk, mint a templomok visszaszerzése, a paphiány pótlása, az egyházközségek újjászervezése. [...] 1990-ben újraindította a Blahovisnyik (Örömhír) egyházmegyei folyóiratot. Az életéről és munkásságáról szóló könyv Kossey György szerkesztésében jelent meg 2000-ben Ungváron...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk](#) >

ROMÁNIA/ERDÉLY

Közvéleménykutatás: A román választók közel hatvan százaléka szavazna egy nacionalista pártra

Az INSCOP hétfőn közzétett felmérése szerint a megkérdezettek 59,5 százaléka szavazna egy nacionalista pártra, amely a vallási értékeket és a hagyományos családot támogatja, ugyanakkor kétharmaduk már nem szavazná meg az említett nacionalista pártot, ha az Románia kilépését az Európai Unióból, az Oroszországhoz való közeledést vagy a nemzeti kisebbségek jogainak korlátozását támogatná. A közvélemény bizalmatlansága: Nyugat vs. Kelet, a nacionalista mozgalom felemelkedése a félretájékoztatás és az álhírek korában című közvélemény-kutatás június 1–15. között készült telefonos interjúk révén egy 1100 fős reprezentatív mintán, 2,95 százalékos hibahatárral. [...] A megkérdezettek 90,6 százaléka azon a véleményen volt, hogy Romániának meg kell védenie a területén élő etnikai kisebbségek jogait, 7,7 százalékuk nem értett egyet ezzel az állítással...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

Felmérés: Szemet huny a társadalom egyharmada, ha iszik a kiskorú

Egy friss felmérés szerint a romániai társadalom jelentős hányada, egyharmada hallgatólagosan egyetért a kiskorúak alkoholfogyasztásával. A témával kapcsolatban Kalóz János György kolozsvári pszichológus megkeresésünkre elmondta, helyteleníti ezt a hozzáállást, és a szülői, társadalmi példa fontosságát hangsúlyozta. Ez az arány háromszor nagyobb, mint Magyarországon és Csehországban – derül ki a Diageo alkoholforgalmazó és -gyártó által megrendelt esettanulmányból, amelynek eredményeit a Mediafax hírügynökség közölte. A Romániában 8000 ember megkérdezésével végzett felmérésből kiderül, a válaszadók több mint fele úgy gondolja, elegendő információval rendelkezik a tudatos alkoholfogyasztásról. Az esettanulmány rávilágít, a romániai fiatalok átlagosan 13 évesen kezdenek el alkoholtartalmú italokat fogyasztani, míg Európa többi részén az első üveg sör vagy pohár bor elfogyasztása később következik be...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) >

Anglia lett az „itthon”, de Erdély maradt az otthon

A legfrissebb adatok szerint ez idáig közel egymillió román állampolgár kért tartózkodási engedélyt a Brexitet követően az Egyesült Királyságban. Erdélyből elszármazott magyarokat faggattunk arról, hogyan működik a tartózkodási, illetve az állandó letelepedési engedély igénylése a szigetországban, milyen személyes tapasztalatok, motivációk vezérelték őket a procedura kérvényezésére, továbbá mennyi esélyt látnak arra, hogy valaha hazaköltözzenek. A 27 EU-tagország Nagy-Britanniában élő polgárai közül eddig 5,6 millió folyamodtak letelepedett státusért, köztük 918 ezer román állampolgár...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) >

Hosszabb lehet a tanév 2022 őszétől

A 2021–2022-es tanév szerkezete már végleges, ám 2022 őszétől növelni kell a tanítási időszakot – vallja Sorin Cîmpeanu oktatási miniszter. „Megteszünk mindent, érveket hozunk fel, amelyeket a tanárok, a szülők, a gyerekek, a döntéshozók is elfogadnak, hogy 2022 őszétől hosszabb legyen a tanév. Időre van szükség a veszteségek pótlására” – fogalmazott a tanügyminiszter, aki szerint ez nyilvánvalóan azt jelenti, hogy rövidebb lenne a nyári vakáció. Európai szinten az utolsók között vagyunk a tanítási időszak hossza terén...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) >

Kovács Szabolcs történész az 1944-es nagysármási mészárlást feldolgozó kötetéről

A nagysármási zsidók 1944. szeptember 16–17-én történt meggyilkolásáról írt a nagyközönség számára is érthető kötetet Kovács Szabolcs történész, az MTA külső köztestületének tagja. A szerző lapunknak elmondta, az erdélyi lakosság ellen 1940-ben és 1944-ben elkövetett atrocitások még mindig kényes témának számítanak, a kötet a Maros megyében történt események krónikája. Szárazajta, Magyarremete, Gyanta, Ipp, Szilágynagyfalu, Köröstarján, Nagysármás – csak néhány falu abból a tizenhétből, amelyekben atrocitásokat követtek el 1940-ben a román, majd 1944-ben a magyar és a zsidó lakosság ellen. A kivégzések, gyilkosságok nem csak a még élő szemtanúk emlékezetében élnek, hanem szinte a kollektív tudattalan részeivé váltak, sok település lakói érzik úgy, hogy az események nyomát szinte bélyegként viselik magukon. A történész elmondta, ezek az atrocitások, események alig vannak feldolgozva a szakirodalomban, ha esetleg írtak róluk, akkor többnyire politikai felhanggal írtak...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Kétszázhetvenöt éves a szentegyházi általános iskola

A hagyományokat, a keresztény értékeket és magyarságunkat is őrizte az elmúlt 275 évben a szentegyházi Mártonffi János Általános Iskola, ahol jubileumi ünnepséget tartottak vasárnap. „A 275 év magáért beszél, hiszen azon kevés vidéki iskolák közé tartozunk, amelyek hagyományait, a keresztény értékeket, a magyarságukat mindig fontosnak tartották. Ez ad okot a megmaradásra ma is” – jelentette ki az ünnepségen Farkas Ildikó, az intézet aligazgatója. [...] Az iskola történetéről két kiadvány is készült Demeter Csanád történész, az MTA külső köztestületének tagja, illetve Koncsag László plébános közreműködésével, amelyből egyebek mellett megtudhatjuk, hogy miért változott meg az eredetileg Márton Jánosnak keresztelt plébános családneve...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Könyvsterilizátorral könnyítik a kölcsönzést Marosvásárhelyen

A korlátozásokon való fokozatos lazítás, az egyre szabadabb mozgáslehetőség, a több szabadidő a könyvtárak látogatottságán is érezteti hatását. Az olvasóknak egyre nagyobb az igényük a könyvek iránt, amelyeket már könnyebben és gyorsabban kikölcsönözhetnek. Két könyvsterilizálót kapott a napokban a Maros megyei önkormányzat jóvoltából a megyei könyvtár, amelyből az egyiket a gyerekkönyv részlegen, míg a másikat a földszinti kölcsönzőben használják. Ez azt jelenti, hogy míg a korábbi gyakorlat szerint az olvasó által visszavitt könyvet tíznapos „karanténban” tartották a könyvtárosok és csak azt követően helyezték vissza a polcra, a készüléknek köszönhetően pár perc alatt tiszta és fertőtlenített állapotban kerül vissza a könyv a helyére...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Felavatták a Bethlen-kollégium új óvodáját és felújított tornakertjét

Kettős avatóra került sor Nagyenyeden szerdán: a Bethlen Gábor Kollégium új óvodaépületének átadását és az iskola tornakertjének felújítását ünnepelhette a helyi közösség. Mindkét beruházás az Erdélyi Református Egyházkerület és Magyarország kormányának nemzetpolitikai államtitkársága támogatásával valósult meg. Az új óvoda épülete kétszintes, 445 négyzetméteres, ízlésesen létrehozott épület, széles közösségi terekkel, amely teljes mértékben teljesíti a korszerű oktatási követelményeket. Használt felülete összesen 770 méter, ahol kényelmesen elférnek a bölcsődei és óvodás csoportok (jelenleg 56 gyerek látogatja az óvodát). [...] Kevés iskola rendelkezik olyan szép és nagy tornakerttel, mint a Bethlen Gábor Kollégium. Ráadásul ez az egyetlen olyan református kollégium, ahol mind a mai napig megmaradt a tornavizsga hagyománya, sőt mintájára a környék magyar iskolái is bevezették ezt a látványos sporteseményt...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Szent László-szobrot avattak Nyujtódon

Vasárnap délelőtt tartották a Szent László király nevét viselő római katolikus templom búcsúját Nyujtódon. Az ünnepi szentmisén a környező papság részvételével, valamint Kerekes László, a Gyulafehérvári Főegyházmegye segédpüspökének homíliája által ünnepeltek a nagy számban megjelent hívek, helybeliek és innen elszármazottak, akik a búcsúra hazalátogattak szülőfalujukba. A szentmisét követően felavatták és felszentelték Szent László király szobrát, amelyet Lukács János és felesége, Anna ajándékozott hálából és szeretetből a nyujtódi közösség számára...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A kiadványok útja az olvasókhoz a kommunizmus idején

Sorba álltak a könyvesbolt előtt az emberek, megteltek a kultúrotthonok a könyvbemutatókon, és sokan várták, hogy a postás bekopogjon a megrendelt könyvvel. De hogyan és kiknek köszönhetően jutott el a magyar könyv a családok könyvespolcaira a rendszerváltás előtt, és hogyan találkozhatott az olvasó személyesen is a szerzőkkel, és hogyan zajlott a könyveladás abban a korban, amikor olyan volt a magyar nyelvű könyv, mint egy falat kenyér? [...] Ha a hetvenes-nyolcvanas-kilencvenes években meglátogattuk valamelyik ismerősünket, nem volt szokatlan a szemnek, hogy ugyanazokkal a könyvcímekkel találkoztunk, mint a saját könyvespolcunkon. Volt, hogy több ezer példányban adtak ki könyveket, és ezek el is fogytak a boltok polcáról vagy az üzemi könyvstandokról...” Forrás: Liget.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Kiállítás: Selye János élete és tevékenysége a Gömör-Kishonti Múzeumban

Június 4-én Az izgalom biológiája címmel kiállítás nyílt a Gömör-Kishonti Múzeumban Rimaszombatban. A kiállítás átfogó képet fest Selye Jánosnak az életéről a Komáromban töltött diákévektől kezdődően egészen a Montrealban végzett tudományos kutatások koráig. Selye János a modern biológia egyik nagyságaként vált ismertté a világban, ő volt a stressz-elmélet megalkotója. A vándorkiállítást a komáromi Duna Menti Múzeum a budapesti MNM – Szemmelweisz Orvostörténeti Múzeummal és a dél-komáromi Klapka György Múzeummal együttműködve rendezte. A kiállítás kurátora Jozef Csütörtöky, a komáromi Duna Menti Múzeum igazgatója. Selye János, a kísérleti orvostudomány világhírű képviselőjének emlékkiállítását 11 tematikus egység alkotja. [...] Selye János az 1960-as évek elején többször járt Pozsonyban, Magyarországon több egyetemen is előadott. A világ minden

részéről 18 egyetem diszdoktori címét kapta meg. A stressz-elmélet kidolgozásáért 10 alkalommal javasolták az orvosi Nobel-díjra, azonban egyszer sem kapta meg...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Hetvenéves a lévai magyar alapiskola

Az idei iskolaévben ünnepli újrainyításának hetvenedik évfordulóját a lévai Juhász Gyula Alapiskola. Ahogy az elmúlt évtizedeket akadályok, megpróbáltatások jellemezték a járási székhely egyetlen magyar alapiskolája számára, úgy a jubileumi ünnepség megszervezése sem volt zökkenőmentes. A pandémia miatt többszöri átütemezés után június 25-én meghitt ünnepségre gyűltek össze az iskola udvarán. „Az ünnep a megállított időt jelenti, feloldozást is jelent, részesedést a csodában. Ma az emlékezés és a számvetés jegyében állunk itt, egy számunkra fontos intézmény, egy iskola ünnepén” – hangzott el nyitó gondolatként Lőrincz Katalin, az alapiskola igazgatóhelyettese tolmácsolásában. [...] Andruska Csilla, aki immár húsz esztendeje vezeti a szórványban helytálló tanintézményt, ünnepi beszédében kifejtette: Olyan intézmény újrainyításának évfordulóját ünnepeljük, melyet bátrán nevezhetünk az anyanyelv templomának...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Felavatták IV. Béla szobrát Besztercebányán

A IV. Béla által városi rangra emelt Besztercebányán, amely ma már gyakorlatilag nem rendelkezik magyar lakossággal, részint közadakozásból, részint különböző támogatásoknak – köztük a Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatásának – köszönhetően emeltek szobrot. [...] A magyar uralkodó szobrának felállításának ötletével még hat évvel ezelőtt Stanislav Micev, a helyi Szlovák Nemzeti Felkelés (SNP) Múzeumának igazgatója állt elő, s a javaslat az önkormányzatnál és a helyi lakosság körében is nagyon pozitív visszhangra talált. IV. Béla egész alakos szobra, amely Gáspár Péter alkotása, az árpádsávós címerű város történelmi központjában kapott helyet. A szobor talapzatára négy nyelven került felirat, szlovákul, latinul, magyarul és angolul...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Átadták a Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díjat Vadkerty Katalinnak

2021. június 25-én érsekújvári otthonában adta át Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár a Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díjat Vadkerty Katalin történésznek, az MTA külső köztestületi tagjának. A rangos elismerést a járványhelyzet miatt nem tudták tavaly augusztus 20-án átadni, így a nemzetpolitikai államtitkár az otthonában látogatta meg Vadkerty Katalint, aki a szlovákiai magyarság második világháború utáni jogfosztásának feltárása érdekében végzett kutatási munkájának elismeréséül részesült a díjban. Vadkerty Katalin 1928. április 21-én született Érsekújváron. Kutatómunkái, így az 1993-ban kiadott Reszlovakizáció, az 1996-ban megjelent Deportálások és az 1999-ben kiadott A belső telepítések és a lakosságcsere trilógiát képező monográfiák a felvidéki magyarság második világháború utáni meghurcoltatásának legteljesebb körű, tudományos tárgyilagossággal feldolgozott története...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Beke Sándor kitüntetése

Zuzana Čaputová szlovák köztársasági elnök a „felvidéki színházcsináló” Beke Sándort életművéért a „Szlovák Köztársaság Elnökének Érdemérme” díjjal tüntette ki a Szlovák Köztársaság kulturális és tudományos életének fejlesztésében nyújtott jelentős érdemeiért. A felvidéki magyar színházi kultúra művészi színvonalának emeléséhez és megtartásához járult hozzá Beke Sándor, amikor 1969-ben megalapította a kassai magyar színházat, a Tháliát, a komáromi MATESZ kihelyezett együttesét „önállósítani” azonban csak 1990-ben, komáromi színházigazgatóként tudta. A komáromi teátrum az ő igazgatósága idején vette fel a Jókai Színház nevet és lett az épület jogos tulajdonosa...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)